

ECONEETS@WORK

Umiejętności ekoprzedsiębiorcze

Moduł nr. 3

Co-funded by
the European Union

Wsparcie Komisji Europejskiej przy tworzeniu niniejszej publikacji nie stanowi poparcia dla treści, które odzwierciedlają jedynie poglądy autorów, a Komisja nie może być pociągana do odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie zawartych w niej informacji.

Numer projektu: 2022-1-CY02-KA210-YOU-000083292

HISTORIA ZMIAN

Wersja	Data	Autor	Opis	Działanie	Strony
1.0	31/03/2023	KLUCZOWE INNOWACJE	Tworzenie	C	8
2.0	10/07/2023	LEARNING SEED	Wstawka	I	27

(*) Akcja: C = Utworzenie, I = Wstawienie, U = Aktualizacja, R = Zastąpienie, D = Usunięcie

DOKUMENTY ODNIESIENIA

ID	Odniesienie	Tytuł
1	2022-1-CY02-KA210-YOU-000083292	Propozycja EcoNEETs@Work
2		

OBOWIĄZUJĄCE DOKUMENTY

ID	Odniesienie	Tytuł
1		
2		

Zawartość

.....	1
Streszczenie	4
1. Wprowadzenie	5
1.1 Cele edukacyjne	5
1.2 Umiejętności do zdobycia	5
1.3 Zagłębianie się w moduł	5
1.3.1 Świadomość ekologiczna.....	5
1.3.2 Zrównoważone modele biznesowe	10
1.3.3 Umiejętności przedsiębiorcze	15
1.3.4 Strategie efektywności energetycznej.....	17
1.3.5 Opcje finansowania ekologicznego.....	21
1.4 Ocena.....	25
1.4.1 Ocena wiedzy	25
1.4.2 Ocena umiejętności	26
2. Odniesienia.....	26

Streszczenie

Obecny moduł ma na celu wyposażenie uczestników w wiedzę i umiejętności niezbędne do stania się świadomymi ekologicznie przedsiębiorcami. Moduł składa się z pięciu kompleksowych podmodułów, z których każdy koncentruje się na kluczowych aspektach ekoprzedsiębiorczości. Pierwszy podmoduł, "Świadomość ekologiczna", ma na celu podniesienie świadomości na temat pilnych wyzwań środowiskowych i znaczenia zrównoważonych praktyk. Następnie podmoduł "Zrównoważone modele biznesowe" bada innowacyjne podejścia do integracji zasad zrównoważonego rozwoju, a uczestnicy dowiedzą się, jak opracować ekologiczne strategie biznesowe. Trzeci podmoduł, "Umiejętności przedsiębiorcze", zagłębia się w podstawowe umiejętności przedsiębiorcze i sposób myślenia wymagany do odniesienia sukcesu jako ekoprzedsiębiorca. W podmodule "Strategie efektywności energetycznej" uczestnicy poznają techniki i najlepsze praktyki optymalizacji zużycia energii w przedsiębiorstwach. Wreszcie, podmoduł "Opcje zielonego finansowania" wprowadza uczestników w różne możliwości finansowania i mechanizmy finansowania przedsięwzięć ekoprzedsiębiorczych.

1. Wprowadzenie

1.1 Cele nauczania

Po przeczytaniu tego modułu będziesz w stanie

- Zdefiniuj, czym jest świadomość ekologiczna i dlaczego jest ważna.
- Rozpoznawanie i umiejętność stosowania ekologicznych i zrównoważonych praktyk.
- Dowiedz się, czym jest efektywność energetyczna.
- Wyjaśnij, czym są zrównoważone modele biznesowe.
- Porównaj różne opcje finansowania ekologicznego.
- Zbadanie umiejętności przedsiębiorczych.

1.2 Umiejętności do nabycia

Obecny moduł koncentruje się na rozwoju umiejętności ekopresiębiorczych, a w szczególności na:

- Świadomość ekologiczna
- Zrównoważone modele biznesowe
- Umiejętności przedsiębiorcze
- Strategie efektywności energetycznej
- Opcje finansowania ekologicznego

1.3 Zagłębianie się w moduł

Moduł składa się z 5 tematów. Każdy temat ma na celu poszerzenie wiedzy i umiejętności w interesującym nas obszarze.

1.3.1 Świadomość ekologiczna

1.3.1.1 *Zwiększanie świadomości ekologicznej*

Czym jest świadomość ekologiczna?

Według Pachamama Alliance, świadomość ekologiczna to zrozumienie środowiska, wpływu ludzkich zachowań na nie oraz znaczenia jego ochrony. Innymi słowy, jest to świadomość i zrozumienie środowiska, jego kwestii oraz współzależności między działalnością człowieka a światem przyrody. Obejmuje to uznanie znaczenia środowiska i uznanie wpływu działań człowieka na ekosystemy, różnorodność biologiczną, klimat i ogólne zdrowie planety.

Świadomość ekologiczna wykracza poza zwykłą wiedzę. Obejmuje ona rozwijanie głębokiego poczucia odpowiedzialności i troski o środowisko oraz aktywne poszukiwanie sposobów łagodzenia negatywnych skutków i promowania zrównoważonych praktyk. Może to obejmować dokonywanie świadomych wyborów w codziennym życiu, takich jak oszczędzanie energii i wody, zmniejszanie ilości odpadów, recykling oraz wspieranie przyjaznych dla środowiska produktów i praktyk.

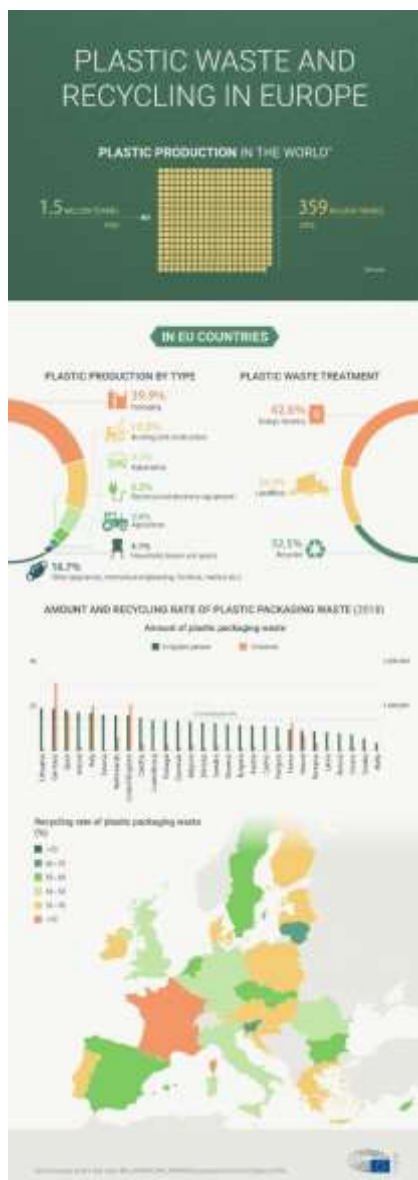
Wreszcie, obejmuje angażowanie się w działania podnoszące świadomość, takie jak udział w kampaniach środowiskowych, wspieranie inicjatyw ochrony środowiska oraz promowanie edukacji i badań nad kwestiami środowiskowymi.

Redukcja, ponowne użycie i recykling - "trzy R" gospodarki odpadami stałymi - są wymienione w kolejności ważności działań, które należy podjąć w celu zarządzania odpadami stałymi.

[Źródło: https://www.freepik.com/free-vector/recycle_6907450.htm#query=recycle&position=28&from_view=search&track=sph Image by brgfx on Freepik].

(Zdjęcie pochodzi ze strony https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/society/20181212STO21610/plastic-waste-and-recycling-in-the-eu-facts-and-figures?&at_campaign=20234-Economy&at_medium=Google_Ads&at_platform=Search&at_creation=RSA&at_goal=TR_G&at_audience=recycling%20eu&at_topic=Plastic_Waste&at_location=GR&qclid=Cj0KCCQjwnrmlBhDHARIsADJ5b_k_kPJCKvU4Tn1I9obnzQmIbFThXSR1mwULFT-7DN0Qff9iE1mO0AaAjDbEALw_wcB)

1.3.1.2 *Dlaczego świadomość ekologiczna jest ważna w codziennym życiu?*

Świadomość ekologiczna wyposaża jednostki w wiedzę i zrozumienie niezbędne do podejmowania świadomych decyzji, które uwzględniają wpływ na środowisko. Niezależnie od tego, czy chodzi o wybór produktów przyjaznych dla środowiska, przyjęcie zrównoważonych praktyk, czy wspieranie polityk odpowiedzialnych za środowisko, świadomość kwestii środowiskowych pomaga kierować wyborami, które promują zdrowszą planetę.

Świadomość ekologiczna służy jako podstawa edukacji ekologicznej i wzmocnienia pozycji. Umożliwia jednostkom poznanie systemów ekologicznych, wyzwań środowiskowych i zrównoważonych praktyk. Wiedza ta pozwala jednostkom stać się strażnikami środowiska, zdolnymi do szerzenia świadomości, inicjowania zmian i inspirowania innych do działania.

1.3.1.3 *Znaczenie świadomości ekologicznej dla rynku pracy*

Świadomość ekologiczna jest ważną umiejętnością lub dziedziną wiedzy, ponieważ rynek pracy stale zmienia się w kierunku "bardziej ekologicznym". Ekologizacja europejskiej gospodarki, zgodnie ze strategią UE 2020, ma głęboki wpływ na rynek pracy i rozwój umiejętności europejskiej populacji (CEDEFOP, 2012). Poszukiwanie alternatywnych modeli wzrostu w środku kryzysu finansowego zwiększyło zainteresowanie "paradygmatem zielonego wzrostu" i tym, co oznacza on dla ożywienia gospodarczego ("Greening Jobs and Skills: Labour Market Implications of Addressing Climate Change" autorstwa Cristiny Martinez-Fernandez, Carlosa Hinojosa i Gabrieli Mirandy). Po pierwsze, przejście na zrównoważoną gospodarkę doprowadziło do powstania wielu "zielonych miejsc pracy", które koncentrują się na rozwiązywaniu wyzwań środowiskowych i promowaniu zrównoważonego rozwoju. Wiele firm przyjmuje praktyki odpowiedzialne środowiskowo w ramach swoich inicjatyw społecznej odpowiedzialności biznesu. Poszukują pracowników, którzy posiadają wiedzę na temat kwestii środowiskowych i mogą przyczynić się do działań na rzecz zrównoważonego rozwoju w organizacji. Co więcej, przepisy i polityki środowiskowe stają się coraz bardziej rygorystyczne, aby chronić zasoby naturalne i minimalizować zanieczyszczenie. Branże muszą przestrzegać tych przepisów, aby uniknąć konsekwencji prawnych i utraty reputacji. Wreszcie, wiele organizacji ma obecnie dedykowane działy zrównoważonego rozwoju lub stanowiska, aby sprostać wyzwaniom środowiskowym i promować zrównoważone praktyki. Role te wymagają osób, które potrafią ocenić wpływ na środowisko, opracować zrównoważone strategie i monitorować postępy w osiąganiu celów zrównoważonego rozwoju. Posiadanie świadomości ekologicznej jako umiejętności jest niezbędne dla osób poszukujących pracy na takich stanowiskach, ponieważ pokazuje ich zdolność do skutecznego przyczyniania się do inicjatyw na rzecz zrównoważonego rozwoju.

1.3.1.4 *Jak zwiększyć swoją świadomość ekologiczną: Porady i wskazówki*

Redukcja odpadów: Pierwsze "R", redukcja, oznacza wyeliminowanie lub zmniejszenie ilości wytwarzanych przez nas odpadów lub zmniejszenie toksyczności materiałów. Przeprojektowanie produktów w celu zmniejszenia ilości

odpadów i uczynienia ich bardziej trwałymi, wyeliminowanie nadmiernych opakowań, unikanie produktów jednorazowego użytku i zmniejszenie konsumpcji to świetne sposoby na zmniejszenie ilości odpadów stałych (Rhonda Sherman, 2019).

Ważne kroki, które możesz podjąć:

- Używaj butelki wielokrotnego użytku.
- Używaj toreb wielokrotnego użytku.
- Kompost
- Kupuj na lokalnych targowiskach.
- Kupuj przedmioty z drugiej ręki.

Ponowne wykorzystanie zasobów: Drugie "R", ponowne użycie, oznacza wykorzystanie produktów, które w przeciwnym razie zostałyby wyrzucone, i ponowne użycie ich w obecnej formie lub z niewielkimi naprawami lub zmianami. Ludzie często błędnie twierdzą, że poddają coś recyklingowi, podczas gdy w rzeczywistości używają tego ponownie. Ponowne użycie polega na ponownym wykorzystaniu przedmiotu do pierwotnego lub innego celu, oferując tym samym korzyści zarówno ekonomiczne, jak i środowiskowe. Ponowne wykorzystanie materiałów jest kluczowym krokiem w kierunku zmniejszenia ilości odpadów, ochrony zasobów, minimalizacji wpływu na środowisko i przejścia na bardziej zrównoważoną gospodarkę o obiegu zamkniętym. Jest to korzystne dla środowiska, gospodarki i całego społeczeństwa.

Proces ponownego wykorzystania zaczyna się od postawy, że produkty i materiały mają użyteczność wykraczającą poza pierwotną intencję właściciela. Zanim wyrzucisz coś do kosza, zatrzymaj się i zadaj sobie pytanie, czy można to wykorzystać w innym celu. Czy można naprawić przedmiot zamiast go wymieniać? Czy możesz stworzyć cokolwiek chcesz z przedmiotu, który masz pod ręką? Ponowne wykorzystanie oznacza minimalizację odpadów i maksymalizację zasobów, a to przekłada się na uzyskanie więcej za swoje pieniądze, niezależnie od tego, czy jesteś osobą fizyczną, gospodarstwem domowym, firmą, instytucją, agencją rządową czy przemysłem (Rhonda Sherman, 2019).

Wreszcie, można kupować produkty wykonane z materiałów pochodzących z recyklingu. Sprawdź etykiety, aby dowiedzieć się, czy produkt lub jego opakowanie są wykonane z materiałów pochodzących z recyklingu.

Recykling materiałów: Trzecie "R", recykling, obejmuje zbieranie zużytych materiałów, przetwarzanie ich mechanicznie i chemicznie oraz ponowne wytwarzanie z nich nowych produktów. Działania te zużywają energię, wodę i inne zasoby oraz powodują zanieczyszczenie środowiska. Chociaż zużycie zasobów i zanieczyszczenie związane z recyklingiem jest znacznie mniejsze niż w przypadku produkcji z materiałów pierwotnych, jest ono większe niż w przypadku zwykłego ponownego użycia przedmiotu (Rhonda Sherman, 2019).

Aby być bardziej świadomym ekologicznie, istnieje więcej porad, których można przestrzegać:

- Używaj mniej produktów opartych na paliwach kopalnych.
- Ograniczenie stosowania szkodliwych substancji chemicznych.
- Używaj ekologicznych środków czyszczących.
- Zmień swoje nawyki związane z podróżowaniem.

- Oszczędzanie wody

Ostatnia rada: bądź na bieżąco!

1.3.1.5 Przykłady z życia wzięte i historie sukcesu

Bea Johnson

Bea Johnson, uznawana za najlepszą influencerkę na naszej liście, zdobyła tytuł "Kapłanki życia bez odpadów" według New York Timesa i jest powszechnie uznawana za pionierkę w popularyzacji stylu życia bez odpadów.

W 2008 roku Johnson wyruszyła w swoją własną podróż bez odpadów, która od tego czasu ukształtowała jej karierę jako aktywistki środowiskowej, mówczynie motywacyjnej i autorki. Założyła Zero Waste Home, początkowo jako blog, który później przekształcił się w bestsellerową książkę przetłumaczoną na 28 języków. Dzięki globalnej reputacji Johnson wygłosiła inspirujące przemówienia w ponad 70 krajach, a jej obecność w mediach społecznościowych przyciąga ponad 700 000 obserwujących.

Kierując się swoją podstawową filozofią znaną jako 5 R - Reuse, Reduce, Reuse, Recycle i Rot (w tej kolejności) - Johnson daje przykład swojego zaangażowania w życie bez odpadów. Jej poświęcenie sprawiło, że koncepcja ta weszła do głównego nurtu świadomości, inspirując niezliczone osoby do prowadzenia ekologicznego i zrównoważonego stylu życia.

1.3.2 Zrównoważone modele biznesowe

Zrównoważony rozwój powinien polegać na maksymalizacji korzyści społecznych i środowiskowych obok rentowności. Dołączenie do misji tworzenia zrównoważonego modelu biznesowego może mieć pozytywny wpływ na świat!

1.3.2.1 Nauka o zrównoważonych modelach biznesowych

W ostatnich latach w świecie biznesu pojawiła się nowa koncepcja - zrównoważone modele biznesowe. Wcześniej termin ten wskazywał przede wszystkim na potrzebę wyjścia przez firmy poza innowacje produktowe lub usługowe i fundamentalnej zmiany sposobu generowania zysków.

Zrównoważone modele biznesowe obracają się wokół idei firm nie tylko tworzących wartość dla siebie i swoich akcjonariuszy pod względem zysków finansowych, ale także generujących wartość dla wszystkich interesariuszy, w tym społeczeństwa i środowiska. Wraz ze wzrostem świadomości konsumentów i inwestorów w zakresie globalnych kwestii, takich jak zmiany klimatu i zanieczyszczenie środowiska, firmy muszą włączyć zrównoważony rozwój do swoich modeli biznesowych, aby zapewnić długoterminowy sukces. W rzeczywistości badania wykazały, że firmy ukierunkowane na cel, które priorytetowo traktują zrównoważony rozwój, generują wyższe zyski i mają większe szanse na przetrwanie, jak opisano w różnych książkach na temat zrównoważonego rozwoju.

Co-funded by
the European Union

Zasadniczo zrównoważone modele biznesowe wykraczają poza samo dążenie do wartości finansowej i mają na celu stworzenie lepszego świata. Obejmują one opisywanie, analizowanie, zarządzanie i komunikowanie zrównoważonych propozycji wartości firmy klientom i wszystkim innym interesariuszom, przy jednoczesnym określeniu, w jaki sposób tworzą i dostarczają tę wartość. Te modele biznesowe szczegółowo opisują, w jaki sposób firmy mogą przechwytywać wartość ekonomiczną, jednocześnie zachowując lub uzupełniając kapitał naturalny, społeczny i gospodarczy poza granicami swojej organizacji.

Kluczowe cechy zrównoważonych modeli biznesowych, znane również jako "Triple P" lub trzy zasady zrównoważonego biznesu - zysk, ludzie i planeta - wywodzą się z teorii interesariuszy. Tradycyjnie firmy koncentrowały się przede wszystkim na zasadzie zysku, uznając zasady dotyczące ludzi i planety za uciążliwe lub zajmując się nimi tylko wtedy, gdy chciały poprawić swój wizerunek publiczny lub zaangażować się w greenwashing. Czasy się jednak zmieniają, a modele biznesowe odpowiednio ewoluują. Coraz częściej firmy dostrzegają różnorodne korzyści płynące z jednoczesnego nadania priorytetu wszystkim trzem zasadom (Ecocation, n.d)

(Obraz autorstwa Freepik)

1.3.2.2 Dlaczego zrównoważone modele biznesowe są ważne?

W czasach zmian klimatycznych, globalnego zanieczyszczenia i wzrostu globalnych pandemii, takich jak COVID-19, **musimy** znaleźć sposoby na zarządzanie naszymi zasobami w bardziej zrównoważony sposób.

Dzisiaj globalna gospodarka:

- uwalnia do atmosfery ponad **10 milionów ton CO₂** dziennie.
- wycina ponad **42 miliony drzew** dziennie.
- produkuje **1 milion ton plastiku** dziennie, z czego **32 000 ton** każdego dnia trafia do oceanu.
- powoduje, że dziennie **wymiera ponad 150 gatunków**.

Musimy jednak utrzymać naszą działalność gospodarczą, ponieważ bez niej ludzkość nie mogłaby przetrwać. Na przykład, gdybyśmy zaprzestali naszej nowoczesnej działalności rolniczej, która stała się wysoce wydajna w ciągu ostatnich dziesięcioleci i powrócili do tradycyjnego rolnictwa, nie byłibyśmy w stanie wyżywić świata. W rezultacie duża część populacji ludzkiej głodowałaby i ostatecznie umarłaby z głodu.

Znaczenie kryteriów środowiskowych, społecznych i zarządczych (ESG) pojawiło się jako odpowiedź na kwestię niezrównoważonego rozwoju w biznesie. Pierwotnie zaprojektowany dla inwestorów, język otaczający ramy ESG ewoluował z czasem. Obecnie ESG jest często używane zamiennie z pojęciem zrównoważonego rozwoju biznesu, choć takie zamiennie stosowanie jest nieprawidłowe. Biorąc jednak pod uwagę, że prawdziwy zrównoważony rozwój biznesu nie został jeszcze osiągnięty, ESG prezentuje się jako bardziej odpowiednia i możliwa do zastosowania koncepcja z jasnym zestawem wytycznych. Konkretnie kryteria ustanowione w ramach ESG mają na celu zdefiniowanie systemów środowiskowych, społecznych i zarządzania jako zrównoważonych.

Zrównoważony biznes, znany również jako model ESG, reprezentuje współczesne podejście do prowadzenia działalności gospodarczej. W latach 70-tych XX wieku dominującym konsensusem było przestrzeganie teorii akcjonariuszy ekonomisty Milтона Friedmana, która zakładała, że jedyną odpowiedzialnością spółki jest odpowiedzialność wobec jej akcjonariuszy. Zgodnie z tą teorią maksymalizacja zysków miała kluczowe znaczenie dla napędzania wzrostu gospodarczego. Niewiele uwagi poświęcono jednak konsekwencjom przedkładania zysku ponad wszystko inne. To właśnie te konsekwencje skłoniły ekonomistów, liderów biznesu i naukowców do ponownego przeanalizowania swoich podejść. Wymaga to przedefiniowania zasad prowadzenia działalności gospodarczej.

Zrównoważony biznes i późniejsze ramy ESG opierają się na przekonaniu, że długoterminowy sukces biznesowy zależy od dobrostanu systemów środowiskowych i społecznych. Z biegiem czasu zaproponowano różne modele ilustrujące wzajemne oddziaływanie między naszą gospodarką, społeczeństwem i środowiskiem. Jedną z ważnych lekcji płynących z tych modeli jest to, że solidna gospodarka nie może być utrzymana bez zdrowych systemów społecznych i środowiskowych. Zarówno na poziomie pojedynczych przedsiębiorstw, jak i w skali globalnej, na aspekty finansowe wpływają czynniki społeczne i środowiskowe.

1.3.2.3 Znaczenie zrównoważonych modeli biznesowych

Zrównoważone modele biznesowe koncentrują się na optymalizacji strategii biznesowej dla środowiska, społeczeństwa i dobrobytu gospodarczego. Zrównoważony biznes tworzy wartość poprzez rozwiązywanie globalnych kwestii priorytetowych, takich jak szkody dla środowiska i ograniczanie ubóstwa. Badania pokazują, że firmy z wysokimi ocenami ESG osiągają lepsze wyniki rynkowe w średnim i długim okresie, demonstrując finansowe korzyści płynące ze zrównoważonego rozwoju. Co więcej, znaczny odsetek konsumentów wspiera marki, które opowiadają się za zmianami środowiskowymi i społecznymi, co wskazuje na rosnące zapotrzebowanie na zrównoważone produkty i usługi. Inwestorzy również biorą pod uwagę czynniki ESG przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych, a wiele instytucji pozbywa się spółek o słabych wynikach w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Oprócz korzyści finansowych, zrównoważony biznes przyciąga i angażuje największe talenty. Milenialsi, którzy stanowią dużą część siły roboczej, priorytetowo traktują pracę w firmach odpowiedzialnych środowiskowo i są skłonni do obniżenia wynagrodzenia w zamian za takie możliwości. Co więcej, posiadanie strategii

ukierunkowanej na cel daje pracownikom poczucie sensu ich pracy, prowadząc do zwiększenia zaangażowania, produktywności i satysfakcji. Zrównoważone praktyki przyczyniają się również do obniżenia kosztów poprzez poprawę wydajności operacyjnej, pomagając firmom wyprzedzać przepisy dotyczące zgodności.

Zrównoważony biznes nie tylko poprawia swoją reputację, ale także wykorzystuje nowe możliwości rynkowe. Firmy, które wykazują się silnymi wartościami środowiskowymi i społecznymi, budują pozytywną reputację marki, podczas gdy te, które zaniedbują odpowiednie praktyki, ryzykują pogorszeniem swojego wizerunku i poniesieniem strat finansowych. Co więcej, zrównoważony biznes jest dobrze przygotowany do zdobywania nowych rynków i rozszerzania swojej oferty. Opracowując innowacyjne i zrównoważone rozwiązania, firmy mogą dostosowywać się do zmieniających się potrzeb środowiskowych i społecznych, napędzając wzrost i uzyskując dostęp do możliwości inwestycyjnych w sektorach takich jak zielona technologia i zrównoważony rozwój.

Ogólnie rzecz biorąc, zrównoważony biznes generuje zyski finansowe, przyciąga największe talenty, obniża koszty, poprawia reputację i wykorzystuje nowe możliwości rynkowe. Nadając priorytet kwestiom środowiskowym i społecznym, firmy mogą tworzyć długoterminową wartość, jednocześnie stawiając czoła pilnym globalnym wyzwaniom.

1.3.2.4 Jak stworzyć zrównoważony model biznesowy?

Ale jak opracować zrównoważony model biznesowy?

1. Przyjęcie zrównoważonego rozwoju jako podstawowej wartości:

Kształtując swój model biznesowy, uczynić zrównoważony rozwój podstawową zasadą, która obejmuje społeczne, ekonomiczne i środowiskowe aspekty Twojej działalności. Zdefiniowanie wartości zrównoważonego rozwoju ukierunkuje propozycję wartości i rynek docelowy, kładąc podwaliny pod uzasadnienie biznesowe. Dostosowanie działalności do celów zrównoważonego rozwoju ukształtuje ogólną misję i wartości firmy, inspirując pracowników do przyłączenia się do zrównoważonej podróży (Falmout, 2023).

2. Ocena łańcucha wartości:

Oceń cały łańcuch wartości swojej firmy, obejmujący każdy etap od koncepcji do dostawy produktu. Zrównoważony model biznesowy powinien obejmować odpowiedzialne praktyki nie tylko w firmie, ale także wśród zewnętrznych sprzedawców i dostawców. Dokonując przeglądu całego łańcucha wartości, można poprawić jakość produktów, zwiększyć marżę zysku oraz pozytywnie wpłynąć na środowisko i społeczeństwo (Falmout, 2023).

3. Zaangażowanie interesariuszy:

Zaangażuj wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy, w tym pracowników i klientów, w rozwój i wdrażanie zrównoważonego modelu biznesowego. Uwzględniając ich perspektywy i oczekiwania, można odkryć nowe możliwości innowacji oraz wzmocnić zaangażowanie pracowników i reputację firmy (Falmout, 2023).

4. Wykorzystanie technologii:

Wykorzystaj pojawiające się technologie, aby usprawnić procesy i zwiększyć zrównoważony rozwój swojego modelu biznesowego. Technologie takie jak sztuczna inteligencja, przetwarzanie w chmurze, energia odnawialna i pojazdy elektryczne mogą poprawić komunikację z interesariuszami, zarządzanie odpadami i zmniejszyć ślad węglowy, czyniąc łańcuchy dostaw bardziej wydajnymi i przyjaznymi dla środowiska (Falmout, 2023).

5. Poszukiwanie inspiracji w zrównoważonych modelach biznesowych:

Zapoznaj się z istniejącymi zrównoważonymi modelami biznesowymi, aby uzyskać inspirację i spostrzeżenia. Przykłady obejmują firmy, które maksymalizują zużycie materiałów i energii, tworzą wartość z odpadów poprzez ponowne wykorzystanie i regenerację, przyjmują modele biznesowe o obiegu zamkniętym z trwałymi i w pełni nadającymi się do zbioru materiałami oraz priorytetowo traktują misje społeczne, takie jak zapewnianie szkoleń i możliwości zatrudnienia dla osób marginalizowanych (Falmout, 2023).

1.3.2.5 Przykłady z życia wzięte i historie sukcesu

IKEA

Ikea wyznaczyła ambitne cele w zakresie zrównoważonego rozwoju na rok 2030, dążąc do osiągnięcia pozytywnego wpływu na klimat i opracowania produktów promujących zdrowy tryb życia. Zgodnie z informacjami na stronie Ikea poświęconej zrównoważonemu rozwojowi, imponujące 99,5% drewna używanego w ich produktach posiada certyfikat Forest Stewardship Council (FSC) lub pochodzi z materiałów pochodzących z recyklingu. Firma jest również zaangażowana w wykorzystywanie materiałów pochodzących z recyklingu i energii odnawialnej w swojej działalności, jednocześnie aktywnie pracując nad minimalizacją odpadów i wspieraniem różnorodności biologicznej poprzez ochronę ekosystemów, z których pozyskuje swoje materiały (Indeed.com, 2023).

LEGO

Pomimo wykorzystywania głównie plastiku do produkcji swoich produktów, Lego zobowiązało się do przejścia w 100% na odnawialne źródła energii. Ponadto firma dąży do tego, aby większość jej produktów nadawała się do recyklingu. Lego angażuje się również w inicjatywy konsumenckie, takie jak "Build the Change", zachęcając do świadomości i działań na rzecz środowiska, szczególnie wśród dzieci. Program ten ma na celu zaszczepienie w młodych umysłach znaczenia zrównoważonego rozwoju i edukowanie ich w zakresie wdrażania zrównoważonych praktyk (Indeed.com, 2023).

BMW

BMW kładzie silny nacisk na zrównoważony rozwój, aktywnie pracując nad zmniejszeniem emisji spalin pojazdów i rozszerzając gamę pojazdów hybrydowych i elektrycznych. Firma jest zaangażowana w pozyskiwanie materiałów przyjaznych dla środowiska i podjęła znaczące kroki w celu zmniejszenia emisji CO₂ w całym łańcuchu dostaw. Co więcej, BMW jest liderem w zakresie świadomości ekologicznej, powołując specjalistę ds. ochrony środowiska, którego rola polega na promowaniu rzecznicstwa środowiskowego, świadomości i polityki w organizacji (Indeed.com, 2023).

1.3.3 Umiejętności przedsiębiorcze

1.3.3.1 Co oznaczają umiejętności przedsiębiorcze

Poniżej znajduje się lista umiejętności przedsiębiorczych.

- Umiejętności zarządzania biznesem
- Komunikacja i słuchanie
- Umiejętności krytycznego i kreatywnego myślenia
- Myślenie strategiczne
- Umiejętności sieciowe
- Umiejętności przywódcze
- Zarządzanie stresem

1.3.3.2 Dlaczego umiejętności przedsiębiorcze są ważne w codziennym życiu?

Umiejętności w zakresie przedsiębiorczości odgrywają kluczową rolę w wyposażaniu przedsiębiorców w umiejętność rozpoznawania możliwości, podejmowania rozsądnych decyzji, przekształcania swoich pomysłów w rzeczywistość, pokonywania przeszkód i skutecznego zarządzania zasobami w celu osiągnięcia sukcesu. Znaczenie tych umiejętności jest podkreślane przez ich zdolność do:

- Wspieranie zmian społecznych i poprawa jakości życia: Umiejętności w zakresie przedsiębiorczości umożliwiają jednostkom wywieranie pozytywnego wpływu na społeczeństwo poprzez wprowadzanie innowacji, które poprawiają jakość życia i stawiają czoła wyzwaniom społecznym.
- Generowanie możliwości zatrudnienia: Przedsiębiorcy, uzbrojeni w te umiejętności, stają się twórcami miejsc pracy, przyczyniając się do zmniejszenia stopy bezrobocia i stymulując wzrost gospodarczy.
- Napędzanie wzrostu gospodarczego i torowanie drogi dla nowych rynków i branż: Duch przedsiębiorczości, w połączeniu z niezbędnymi umiejętnościami, napędza ekspansję gospodarczą i sprzyja powstawaniu nowych rynków i branż.
- Podnoszenie jakości życia poprzez innowacje: Pielęgnując nowatorskie pomysły i opracowując funkcjonalne produkty lub usługi, przedsiębiorcy podnoszą ogólną jakość życia jednostek i społeczności.
- Zapewnienie możliwości rozwoju osobistego i zawodowego oraz nagród finansowych: Posiadanie umiejętności w zakresie przedsiębiorczości daje jednostkom szansę na rozwój osobisty i zawodowy, prowadząc do potencjalnego sukcesu finansowego.
- Zwiększenie indywidualnej zdolności do samodzielnej i zespołowej pracy: Przedsiębiorcy rozwijają zdolność do wydajnej pracy na własną rękę i we współpracy z innymi, wspierając zdolność adaptacji i wszechstronność.

[Źródło Image by gpointstudio on Freepik]

1.3.3.3 Jak zwiększyć swoje umiejętności w zakresie przedsiębiorczości: Wskazówki i triki

Poniżej znajdziesz kilka podejść do rozwijania swoich umiejętności w zakresie przedsiębiorczości:

- Wyznacz jasne cele: Zaczynj od zdefiniowania swoich celów biznesowych, oceny swoich mocnych i słabych stron oraz określenia, co chcesz osiągnąć w swojej przedsiębiorczej podróży.
- Zaangażuj się w naukę: Korzystaj z różnych zasobów, takich jak podcasty, książki i seminaria, aby zdobyć cenne informacje i spostrzeżenia, które mogą poprawić twoje umiejętności.
- Zapisz się na kursy online: Skorzystaj z kursów online, które stanowią doskonałą platformę do rozwijania konkretnych umiejętności.
- Poszukaj mentora: Szukaj wskazówek od doświadczonych i odnoszących sukcesy liderów, którzy mogą służyć jako mentorzy, ponieważ ich wiedza może mieć ogromny wpływ na rozwój osobisty i zawodowy.
- Podejmij ciężką pracę: Pielęgnuj silną etykę pracy i pozostań konsekwentny w swoich wysiłkach na rzecz ciągłego doskonalenia i poszerzania repertuaru umiejętności.
- Zdolność do adaptacji: Bądź otwarty na zmiany i korzystaj z nowych pomysłów i możliwości, gdy tylko się pojawią.
- Wspieranie nastawienia na rozwój: Podkreślaj znaczenie ciągłego uczenia się i aktywnie szukaj możliwości dalszego rozwoju i doskonalenia swoich umiejętności.

Włączając te strategie do swojej przedsiębiorczej podróży, możesz proaktywnie pielęgnować swoje umiejętności w zakresie przedsiębiorczości, zwiększając swój potencjał sukcesu i osiągnięć w świecie biznesu.

1.3.4 Strategie efektywności energetycznej

1.3.4.1 Zwiększenie wydajności energetycznej

Koncepcja bycia przyjaznym dla środowiska obejmuje przede wszystkim wprowadzanie indywidualnych zmian, które mają bezpośredni wpływ na Ciebie i Twoje gospodarstwo domowe. Zmiany te obejmują takie praktyki, jak recykling materiałów, zapewnienie prawidłowego usuwania śmieci i wybór energooszczędnych żarówek. Choć działania te mogą wydawać się niewielkie same w sobie, ich znaczenie polega na zbiorowym wpływie, jaki mają na nasz ekosystem, sprzyjając pozytywnym zmianom dla środowiska jako całości (Cristopher Brown, 2020).

[Źródło: https://www.freepik.com/free-vector/eco-energy-flat-icons-composition-poster_4352469.htm#query=energy%20efficiency&position=3&from_view=search&track=ais] Image by macrovector_official on Freepik]

1.3.4.2 Dlaczego efektywność energetyczna jest ważna w codziennym życiu?

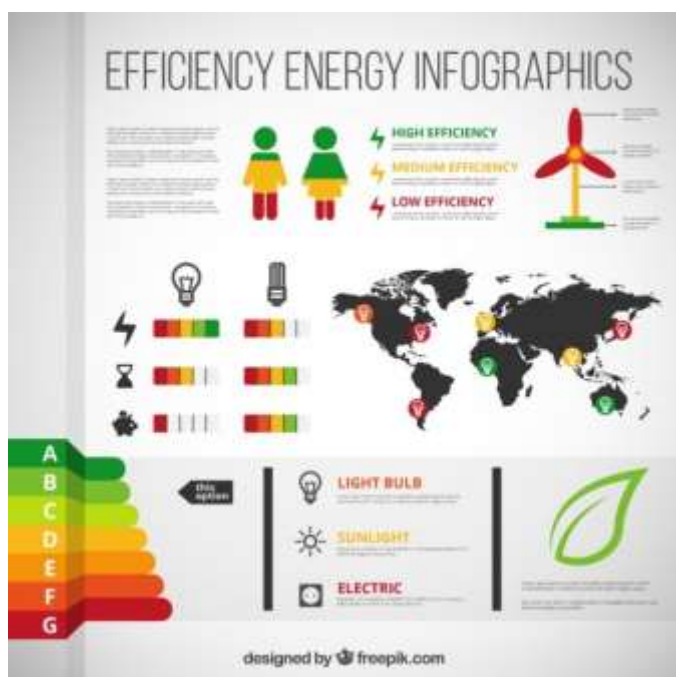
Optymalizacja zużycia energii, która obejmuje maksymalizację zużycia energii w środowisku domowym przy jednoczesnym zwiększeniu efektywności energetycznej i oszczędności, wykracza poza zwykłe oszczędzanie energii. Unikając niepotrzebnego obciążania systemów domowych, optymalizacja zużycia energii może poprawić ich ogólną wydajność. Właściciele domów mają wiele istotnych powodów, aby rozważyć optymalizację zużycia energii, począwszy od wyraźnych korzyści dla środowiska i korzyści finansowych, a skończywszy na potencjalnej poprawie zdrowia psychicznego i fizycznego. W rzeczywistości optymalizacja zużycia energii stała się pożądaną cechą dla potencjalnych nabywców domów rozważających zakup nowej nieruchomości. Znaczenia efektywności energetycznej nie można przecenić, ponieważ oferuje ona szereg korzyści dla każdego, niezależnie od motywacji do oszczędzania energii. Po pierwsze, efektywność energetyczna jest potężnym narzędziem w zmniejszaniu śladu węglowego, przyczyniając się do znacznej redukcji krajowej emisji gazów cieplarnianych. Inwestując w energooszczędne środki, takie jak energooszczędne urządzenia i modernizacje domów, właściciele domów mogą osiągnąć znaczne oszczędności na miesięcznych rachunkach za media, zapewniając większą elastyczność finansową na inne wydatki. (EnergySage, n.d)

Co więcej, energooszczędne zakupy powinny być postrzegane jako mądre inwestycje, ponieważ oszczędności, które generują w całym okresie eksploatacji, mogą zrównoważyć koszty początkowe i zapewnić znaczny zwrot w

porównaniu z konwencjonalnymi alternatywami. Ponieważ ceny energii nadal rosną, zwroty te będą rosły z czasem. Ponadto domy energooszczędne mają wyższą wartość na rynku nieruchomości, często osiągając wyższe ceny niż standardowe domy o porównywalnych cechach. Zwiększona wartość nieruchomości wynika nie tylko z niższych rachunków za media, ale także z atrakcyjności posiadania ekologicznego i oszczędnego domu (EnergySage, n.d).

Podsumowując, priorytetowe traktowanie optymalizacji i efektywności energetycznej nie tylko przynosi korzyści środowisku, ale także przekłada się na wymierne zyski finansowe, wzrost wartości nieruchomości i poprawę warunków życia. Przyjęcie energooszczędnych praktyk jest rozważną decyzją, która przynosi wiele długoterminowych korzyści właścicielom domów i szerszej społeczności (EnergySage, n.d).

[Źródło: https://www.freepik.com/free-vector/efficiency-energy-infographic_856615.htm#query=ENERGY%20EFFICIENCY&position=3&from_view=search&track=aisFreepik].

1.4.3.3 Dlaczego efektywność energetyczna jest ważna dla firmy?

Nawet jeśli firma dostrzega potencjał energooszczędnych usprawnień, priorytetem może być inwestowanie w inne obszary zwiększające zyski. Niemniej jednak wdrożenie tych zmian nie musi być skomplikowane. Co ciekawe, niektóre z działań, które sprawiają, że dom jest bardziej energooszczędny, mogą być równie korzystne dla firmy lub miejsca pracy (Christopher Brown, 2020).

Z biznesowego punktu widzenia, podczas gdy względy środowiskowe nie powinny być podważane, przyjęcie tych prostych zmian może prowadzić do znacznych oszczędności kosztów do końca roku. Niezależnie od tego, jakie motywy stoją za tymi modyfikacjami, naprawdę nie ma ważnego powodu, by ich nie wprowadzać. Mając to na uwadze, oto siedem strategii zwiększania efektywności energetycznej firmy (Christopher Brown, 2020).

Efektywność energetyczna oferuje liczne korzyści, a jeśli chodzi o prowadzenie działalności gospodarczej, główna motywacja często wynika z jej wpływu na wyniki finansowe organizacji. Chociaż niewątpliwie ma ona pozytywny wpływ na środowisko i poprawia reputację firmy, kluczową zaletą jest zmniejszenie marnotrawstwa energii, co prowadzi do niższych wydatków na energię i emisji dwutlenku węgla, co skutkuje znacznymi długoterminowymi oszczędnościami kosztów (SEFE Energy, n.d).

Według szacunków Carbon Trust, proste zmiany w praktykach biurowych mogą umożliwić większości firm zmniejszenie kosztów energii o co najmniej 10%. Wdrażając dodatkowe środki, osiągnięcie 20% redukcji kosztów energii może mieć taki sam pozytywny wpływ na wyniki finansowe, jak 5% wzrost sprzedaży dla wielu firm. Dlatego też inwestowanie czasu i zasobów w poprawę efektywności energetycznej okazuje się być bardzo opłacalnym przedsięwzięciem dla firm (SEFE Energy, n.d).

1.4.3.4 Jak zwiększyć efektywność energetyczną Wskazówki i porady

Poniżej znajdują się strategie zwiększania efektywności energetycznej przedsiębiorstw.

1. Zainwestuj w energooszczędny sprzęt biznesowy:

Aby zwiększyć efektywność energetyczną, warto rozważyć zakup energooszczędnego sprzętu biznesowego. Może to obejmować drukarki oszczędzające papier, wydajne lampy biurkowe i inne podobne narzędzia.

2. Wyłączanie elektroniki po zamknięciu:

Aby wspólnie zmniejszyć marnotrawstwo energii elektrycznej, zachęcaj do wyłączania wszystkich urządzeń elektronicznych po zamknięciu firmy na cały dzień. Ta prosta zmiana może mieć znaczący wpływ!

3. Zbadanie paneli słonecznych dla przestrzeni biznesowej:

Weźmy pod uwagę natychmiastową skuteczność paneli słonecznych w oszczędzaniu energii. Wykorzystują one bezpośrednią energię słoneczną i mogą magazynować nadwyżki energii do późniejszego wykorzystania, co czyni je zrównoważoną inwestycją.

4. Ustal miesięczne cele w zakresie efektywności energetycznej:

Utrzymanie efektywności energetycznej poprzez wyznaczanie miesięcznych celów, które nie muszą być zbyt skomplikowane. Proste cele, takie jak utrzymanie określonego wskaźnika mocy lub zakup energooszczędnych produktów, mogą napędzać ciągłe doskonalenie.

5. Wykorzystanie naturalnego światła w miejscu pracy:

Wykorzystaj naturalne światło jako kluczowy energooszczędny zasób dla swojej firmy. Jeśli Twoje miejsce pracy jest dobrze nasłonecznione, zmniejsz zależność od sztucznego oświetlenia w ciągu dnia.

6. Przeprowadzenie audytu zużycia energii:

Weź na siebie odpowiedzialność, przeprowadzając audyty zużycia energii, aby zrozumieć, gdzie i ile energii zużywa Twoja firma. Wykorzystaj wyniki, aby zidentyfikować obszary wymagające poprawy i wdrożyć energooszczędne zmiany.

7. Wdrożenie miesięcznego budżetu energetycznego:

Ustal miesięczny budżet na produkcję energii dla swojej firmy. Ustalenie konkretnego limitu budżetowego zachęca do stosowania przyjaznych dla środowiska praktyk, aby nie przekroczyć tego limitu.

8. Utrzymanie efektywności energetycznej przedsiębiorstwa

Utrzymanie efektywności energetycznej przynosi firmie wiele korzyści. Pomimo tego, że wymaga pewnych nakładów, korzyści znacznie przewyższają koszty bycia przyjaznym dla środowiska. Przyjmując te strategie, Twoja firma może przyczynić się do bardziej ekologicznej i zrównoważonej przyszłości.

1.4.3.5 Przykłady z życia wzięte i historie sukcesu

GOOGLE

Google utrzymuje neutralność węglową od ponad dekady, szczycąc się centrami danych, które są o 50% bardziej energooszczędne niż tradycyjne. W 2019 r. firma osiągnęła niezwykle wysoki wyczyn, kupując wystarczającą ilość energii odnawialnej, aby pokryć 100% rocznego zużycia energii przez trzeci rok z rzędu, umacniając swoją pozycję największego na świecie nabywcy energii odnawialnej. Zaangażowanie Google sięga dalej, dążąc do całodobowej, bezemisyjnej pracy energetycznej we wszystkich swoich obiektach. Aktywnie promuje energię odnawialną, podejmując długoterminowe zobowiązania z dostawcami, zapewniając stabilne finansowanie nowych projektów związanych z czystą energią (Peter Hawksworth, 2020).

TESLA

Tesla, z flotą ponad 700 000 pojazdów, jest wysoko ceniona za swoją wiodącą efektywność energetyczną, uznawaną nawet przez innych producentów samochodów. Ich samochody łącznie zapobiegły przedostaniu się do atmosfery ponad 4 milionów ton metrycznych dwutlenku węgla. Wczesne wejście na rynek i silny nacisk na pojazdy elektryczne wyróżniają Teslę, a ich Model S, X i 3 oferują niezrównaną wydajność energetyczną i żywotność baterii wśród pojazdów elektrycznych (Peter Hawksworth, 2020).

Poza własnymi pojazdami, wpływ energetyczny Tesli sięga daleko i szeroko. Podczas gdy ich Model S jest pierwszym bezemisyjnym, bezgazowym, pełnowymiarowym pojazdem elektrycznym, firma produkuje również komponenty i technologie dla innych producentów pojazdów (Peter Hawksworth, 2020).

STARBUCKS

Starbucks, kawowy gigant, jest zaangażowany w znaczące inwestycje w czyste i ekologiczne rozwiązania energetyczne. Zasilając swoje sklepy energią odnawialną, zmniejsza swój wpływ na środowisko i wspiera dostęp do zielonej energii w społeczności. W ciągu dekady Starbucks stopniowo zwiększał zakup energii odnawialnej, ostatecznie osiągając swój cel pozyskiwania energii elektrycznej wyłącznie ze źródeł odnawialnych w 2015 roku. Co więcej, Starbucks przyczynia się do zwiększenia dostępności zielonej energii. W szczególności firma zainwestowała w farmę słoneczną o powierzchni 140 000 akrów w Karolinie Północnej, dostarczając energię słoneczną nie tylko do swoich sklepów w 6 stanach i Waszyngtonie, ale także do innych klientów. Ich

zaangażowanie w zrównoważony rozwój obejmuje różne aspekty ich działalności, wywierając pozytywny wpływ na środowisko i inspirując innych do pójścia w ich ślady (Peter Hawksworth, 2020).

COCA COLA

Coca-Cola jest zaangażowana w efektywność energetyczną, koncentrując się na oszczędzaniu wody, redukcji odpadów i dążąc do zmniejszenia śladu węglowego o 25% do roku 2020. Firma przyznaje, że emisje dwutlenku węgla są generowane na różnych etapach, w tym na etapie pakowania, składników, produkcji, chłodzenia i dystrybucji. Biorąc pod uwagę swoją globalną obecność, Coca-Cola doskonale zdaje sobie sprawę z wpływu jednorazowych opakowań na rozwijające się społeczności. W związku z tym firma wyznaczyła trzy podstawowe cele dotyczące odpowiedzialnego pakowania swoich produktów:

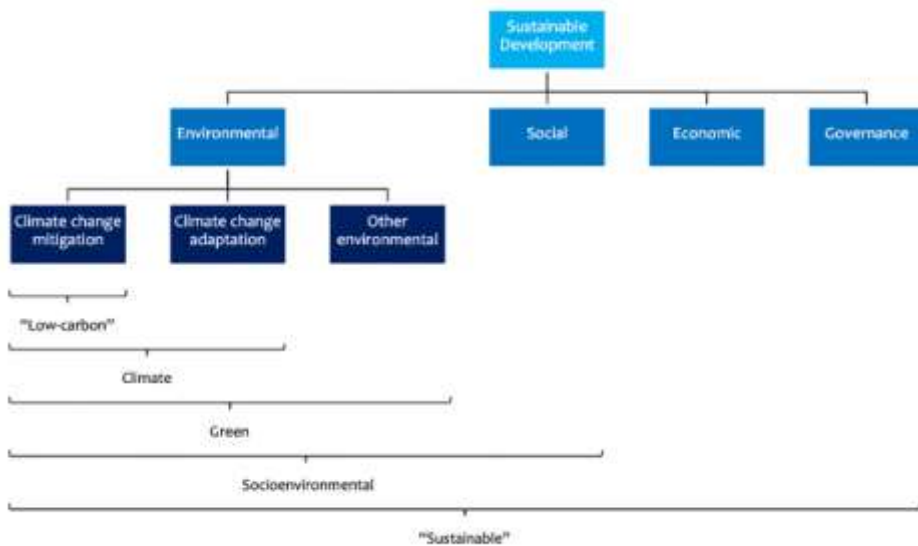
- Doprowadzenie do tego, by do 2025 r. wszystkie opakowania firmy w 100% nadawały się do recyklingu.
- Wykorzystanie co najmniej 50% materiałów pochodzących z recyklingu we wszystkich opakowaniach do 2030 r.
- Osiągnięcie recyklingu jednej butelki lub puszki na każdą sprzedaną do roku 2030 (Peter Hawksworth, 2020).

1.3.5 Opcje finansowania ekologicznego

1.3.5.1 Badanie opcji finansowania ekologicznego

Zrównoważony system finansowy charakteryzuje się tworzeniem, wyceną i transakcjami aktywów finansowych w sposób, który sprzyja prawdziwemu bogactwu, służąc długoterminowym potrzebom zrównoważonej środowiskowo gospodarki sprzyjającej włączeniu społecznemu. Podczas gdy kategorie zrównoważonych inwestycji mogą się pokrywać, kompleksowa analiza powiązanych definicji ujawnia konsensus w sprawie rozróżnienia między finansami "zrównoważonymi", "zielonymi" i "klimatycznymi" (UNEP, 2016). "Zrównoważone finanse" to najbardziej kompleksowy termin, obejmujący wymiar społeczny, środowiskowy i ekonomiczny. Z drugiej strony, "zielone finansowanie" odnosi się w szczególności do instrumentów finansowych ukierunkowanych na zrównoważone środowiskowo projekty, inicjatywy i polityki, których głównym celem jest ułatwienie zielonej transformacji gospodarczej w kierunku niskoemisyjnych, zrównoważonych i sprzyjających włączeniu społecznemu ścieżek (Green Finance Platform, b.d).

[Źródło: Definitions and Concepts: Background Note, UNEP, 2016].

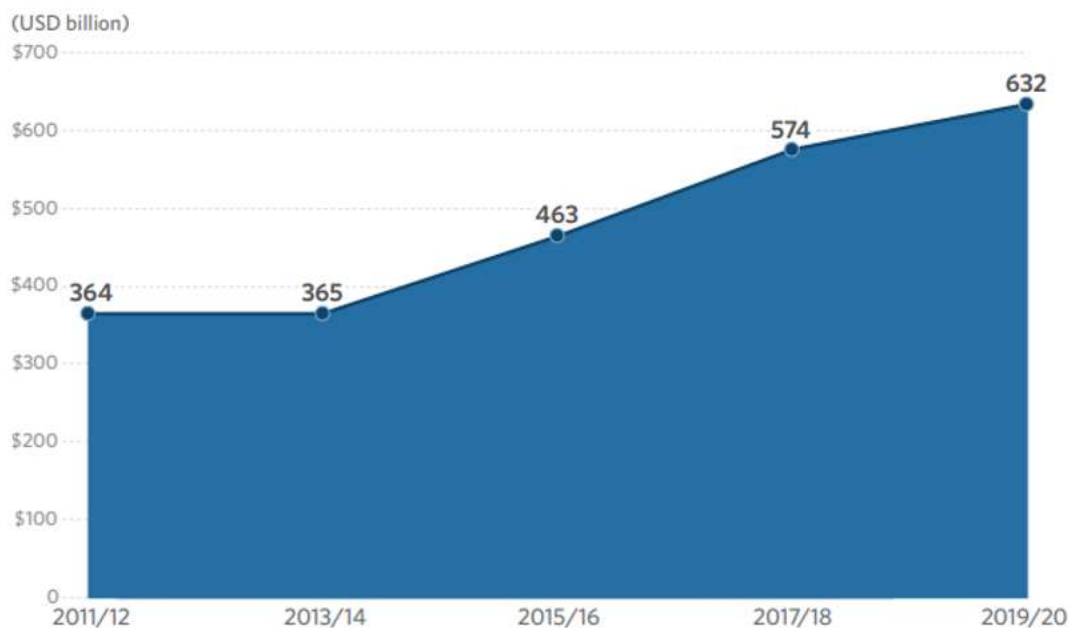
1.3.5.2 Znaczenie ekologicznych opcji finansowania dla rynku pracy.

Zielone finansowanie oferuje zarówno korzyści ekonomiczne, jak i środowiskowe dla wszystkich. Rozszerzając dostęp do ekologicznych towarów i usług dla osób fizycznych i przedsiębiorstw, promuje bardziej sprawiedliwe przejście na społeczeństwo niskoemisyjne, wspierając wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu. Tworzy to efekt "wielkiego zielonego mnożnika", w którym zarówno gospodarka, jak i środowisko odnoszą korzyści, co prowadzi do sytuacji korzystnej dla wszystkich zaangażowanych stron. Świadomość zielonego finansowania znacząco przyczyniła się do jego rosnącego znaczenia w sektorze bankowym. Zarówno banki komercyjne, jak i inwestycyjne podejmują proaktywne kroki w celu przyjęcia zielonego finansowania. Działania te obejmują włączenie czynników środowiskowych do strategii i zarządzania bankiem, a także mobilizację kapitału na określone zielone aktywa poprzez różne działania finansowe, takie jak udzielanie pożyczek, oferty produktów kredytowych i oszczędnościowych oraz emisję zielonych obligacji. Globalny impet tego rozwoju przypisuje się różnym inicjatywom, w tym Zasadom Odpowiedzialnej Bankowości i Sieci Zrównoważonej Bankowości (Siddhesh Shinde, n.d).

Oprócz banków, wielostronne banki rozwoju (MDB) odgrywają również istotną rolę w mobilizowaniu międzynarodowego finansowania klimatycznego i zwiększaniu dźwigni finansowej dla projektów niskoemisyjnych i odpornych na zmiany klimatu. Osiągają to poprzez poprawę planowania, przygotowania, strukturyzacji, finansowania i zmniejszania ryzyka inwestycji publicznych i prywatnych. Wiele międzynarodowych banków rozwoju podjęło znaczące zobowiązania w celu zapewnienia, że ich portfele kredytowe wspierają wysiłki na rzecz ochrony przyrody i uwzględniają kwestie kapitału naturalnego i skutków społecznych w procesach podejmowania decyzji inwestycyjnych. Rządy krajów rozwijających się są aktywnie zaangażowane w budowę infrastruktury mającej na celu poprawę długoterminowego zarządzania zasobami, zwiększenie konkurencyjności kraju i przyciągnięcie inwestycji sektora prywatnego na lokalne rynki ekologiczne (Siddhesh Shinde, n.d).

Ta zmiana w kierunku niskoemisyjnego, ekologicznego rozwoju, napędzana pilną potrzebą sprostania zmianom klimatycznym i wyzwaniom środowiskowym, może przekształcić się z dobrowolnego wyboru w obowiązkową strategię. Rozszerzenie zielonego finansowania może zapewnić przewagę konkurencyjną, zwłaszcza że przepisy dotyczące ochrony środowiska stają się coraz bardziej rygorystyczne. Firmy mają możliwość dodania wartości do swojego portfela poprzez aktywne uczestnictwo i promowanie zielonego finansowania. W ten sposób zyskują zieloną przewagę, która przemawia do świadomych ekologicznie inwestorów i klientów, zwiększając ich ogólne perspektywy biznesowe. Rządy, które opowiadają się za zielonym finansowaniem, odgrywają kluczową rolę w ochronie swoich społeczeństw przed niedoborem zasobów. Promując i wspierając lokalne rynki energii odnawialnej oraz odkrywając nowe rynki o znacznym potencjale zatrudnienia, przyczyniają się do ogólnego wzrostu gospodarczego i odporności (Siddhesh Shinde, n.d).

[Źródło: *Global Landscape of Climate Finance 2021*, CPI, 2021].

1.3.5.3 Jak zwiększyć możliwości zielonego finansowania: Porady i wskazówki

Różne rodzaje zielonego finansowania oferują wyjątkowe możliwości wspierania inicjatyw przyjaznych dla środowiska. Zielone kredyty hipoteczne, na przykład, zapewniają korzystne warunki dla nabywców domów zainteresowanych nieruchomościami o wysokich ocenach zrównoważonego rozwoju środowiska lub tych, którzy chcą zainwestować w poprawę wydajności środowiskowej nieruchomości.

- Zielone pożyczki są specjalnie zaprojektowane do finansowania projektów środowiskowych, od domowych paneli słonecznych i samochodów elektrycznych po inicjatywy w zakresie efektywności energetycznej i nie tylko.
- Zielone karty kredytowe, których przykładem jest karta Aspirations Zero, oferują nowatorskie podejście polegające na sadzeniu drzewa za każdym razem, gdy klient dokonuje zakupu. Umożliwia to klientom

dokonywanie świadomych ekologicznie wyborów, przyczyniając się do długoterminowego wpływu na środowisko poprzez ich wydatki.

- Zielone banki działają podobnie do tradycyjnych banków, ale wykorzystują fundusze publiczne do stymulowania prywatnych inwestycji w energię odnawialną i inne przedsięwzięcia przyjazne dla środowiska. W Stanach Zjednoczonych odnotowano znaczny wzrost liczby zielonych banków, z jednego do 20 w latach 2011-2020, z 7 miliardami dolarów zainwestowanymi w projekty związane z energią odnawialną.

W czołówce zielonego finansowania znajdują się zielone obligacje, stanowiące znaczną część zielonego finansowania. Obligacje te umożliwiają inwestycje w różne zielone inicjatywy, w tym energię odnawialną, czysty transport, ochronę środowiska i inne, wykorzystując wpływy z zysków z obligacji do wspierania celów środowiskowych (Siddhesh Shinde, nd).

1.3.5.4 Przykłady z życia wzięte i historie sukcesu

DAVID LUKE i HSBC

Na początku 2021 r. David Luke, brytyjski dostawca mundurków szkolnych, podjął ekologiczną inicjatywę, instalując 1000-panelowy system fotowoltaiczny, możliwy dzięki zielonej pożyczce HSBC. Sześciocyfrowa pożyczka została udzielona w ramach inicjatywy zrównoważonego finansowania HSBC mającej na celu wspieranie projektów zrównoważonego rozwoju w małych i średnich przedsiębiorstwach (MŚP) oraz firmach średniej wielkości. System fotowoltaiczny na dachu o mocy 295 kW został fachowo zainstalowany przez Environmental Roofing Services, lokalną firmę zajmującą się pokryciami dachowymi i odnawialnymi źródłami energii. Oczekuje się, że w ciągu przewidywanego 25-letniego okresu eksploatacji ta instalacja słoneczna pozwoli zaoszczędzić znaczne 3600 ton emisji dwutlenku węgla.

Kathryn Shuttleworth, dyrektor zarządzająca David Luke Group, podkreśliła znaczenie paneli słonecznych w realizacji długoterminowych celów zrównoważonego rozwoju. Poza korzyściami dla środowiska, inwestycja ma przynieść zwrot finansowy, a dach solarny ma zwrócić swoje koszty dzięki oszczędnościom w ciągu zaledwie siedmiu do ośmiu lat.

Zielona Pożyczka HSBC jest jedną z kilku inicjatyw zielonych pożyczek wprowadzonych przez główne banki w celu promowania i wspierania inwestycji w zrównoważone przedsięwzięcia. Ten rosnący trend oznacza rosnące zaangażowanie instytucji finansowych w ułatwianie pozytywnego wpływu na środowisko i zrównoważonego rozwoju.

TESCO i SANTADER

Aby zająć się emisją gazów cieplarnianych w swoim łańcuchu wartości, Tesco zainicjowało program zrównoważonego łańcucha dostaw, oferując swoim dostawcom finansowanie powiązane z wynikami w zakresie zrównoważonego rozwoju. Za pośrednictwem Sieci Dostawców Tesco ponad 10 000 dostawców z różnych sektorów otrzymuje wsparcie w dzieleniu się najlepszymi praktykami. Dyrektor ds. produktów Tesco, Ashwin

Prasad, wyraził entuzjazm dla zapewnienia dostawcom dostępu do wiodącego na rynku finansowania łańcucha dostaw związanego ze zrównoważonym rozwojem, wspierania zachęt do realizacji opartych na nauce celów redukcji emisji i uwzględniania celów zrównoważonego rozwoju w całym łańcuchu dostaw. Inicjatywa współpracuje również ze Światowym Funduszem na rzecz Przyrody (WWF), aby pomóc dostawcom w ustalaniu celów w zakresie zrównoważonego rozwoju, przyznając uczestniczącym dostawcom preferencyjne stawki finansowania od Santander, powiązane z ich ujawnianiem danych dotyczących emisji dwutlenku węgla, celami redukcji emisji i postępami w realizacji tych celów. To wsparcie finansowe skierowane jest do MŚP, umożliwiając im wykorzystanie lepszych stawek finansowania od Santander w celu poprawy ich efektywności środowiskowej. Ponadto Tesco zobowiązuje się do oferowania narzędzi online ułatwiających dostawcom rejestrację i uczestnictwo w programie.

1.4 Ocena

1.4.1 Ocena wiedzy

Pytanie 1 (wielokrotny wybór lub prawda/fałsz): Aby zwiększyć efektywność energetyczną, zakup energooszczędnego sprzętu biznesowego nie jest ważny, ponieważ istnieją inne sposoby.

[TRUE], [FALSE]

Pytanie 2 (wielokrotny wybór lub prawda/fałsz): Instalacja paneli słonecznych może być częścią zielonej pożyczki.

[TRUE], [FALSE]

Pytanie 3 (wielokrotny wybór lub prawda/fałsz): Spółki o wysokich ratingach ESG osiągają lepsze wyniki niż rynek w

[średnio- i długoterminowy] [krótko- i średnioterminowy] [długoterminowy]

Pytanie 4 (wiele poprawnych odpowiedzi): Jakie są kluczowe cechy zrównoważonych modeli biznesowych?

[własność], [zysk, priorytety, planeta], [zysk, ludzie i planeta].

Pytanie 5 (wiele poprawnych odpowiedzi): Obecnie gospodarka światowa:

[produkuje 1 milion ton plastiku dziennie], [uwalnia ponad 10 ton CO2 do atmosfery każdego dnia], [wycina ponad 100 000 drzew dziennie], **[powoduje wymieranie ponad 150 gatunków dziennie]**.

1.4.2 Ocena umiejętności

Wyobraź sobie, że odziedzyczyłeś firmę swojego ojca, która była fabryką odzieży w stosunkowo małym mieście. Postaraj się opracować plan zrównoważonego biznesu, ponieważ wiesz, jakie to ma znaczenie. Powinieneś pamiętać o następujących kwestiach:

- Zakup surowców
- Efektywność energetyczna
- Materiały opakowaniowe
- Wysyłka
- Marketing
- Zielone pożyczki i inne zasoby

Nawet jeśli nie ma poprawnej odpowiedzi na tę ocenę, ważne jest, aby następujące informacje zostały wymienione w końcowym dokumencie.

- Kupuj lokalnie
- Poprawa efektywności energetycznej.
- Bezpieczne zarządzanie chemikaliami.
- Zmniejszenie zużycia wody.
- Przekaż materiały w dobrym stanie.
- Redukcja, recykling i ponowne użycie!
- Opcje opakowań biodegradowalnych i pochodzących z recyklingu
- Usługi dostaw z wykorzystaniem pojazdów elektrycznych i rowerów.
- Posty w mediach społecznościowych i biuletyny e-mailowe.

I wreszcie! Stwórz ekologiczny produkt!

2. Referencje

Atkinson, G., & Susana, S. (2003). Analiza kosztów i korzyści środowiskowych. Retrieved from <https://www.adaptation-undp.org/resources/peer-reviewed-article/environmental-cost-benefit-analysis-giles->

[atkinson-and-](#)

[susana#:~:text=Environmental%20cost%2Dbenefit%20analysis%2C%20or,environment%20as%20an%20indirect%20consequence.](#)

Buildings.com. (n.d.). 7 strategii, dzięki którym Twoja firma będzie bardziej energooszczędna. Retrieved from <https://www.buildings.com/industry-news/article/10185412/7-strategies-to-make-your-business-more-energy-efficient>

Cedefop - Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego. (2019). W kierunku zrównoważonego i konkurencyjnego europejskiego sektora kształcenia dorosłych. Retrieved from <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications/5524>

Conserve Energy Future. (n.d.). 15 łatwych sposobów, aby stać się przyjaznym dla środowiska. Retrieved from <https://www.conserve-energy-future.com/15-easy-ways-to-become-environmentally-friendly.php>

Ecocation. (n.d.). Zrównoważone modele biznesowe. Retrieved from <https://ecocation.org/sustainable-business-models/#:~:text=Sustainable%20business%20models%20are%20all,as%20society%20and%20the%20environment.>

Emeritus. (n.d.). Przedsiębiorczość: Od możliwości do nowego modelu biznesowego. Retrieved from <https://emeritus.org/blog/entrepreneurship-to-entrepreneurship-skills/>

Emeritus. (b.d.). Finanse: Czym są zielone finanse? Retrieved from <https://emeritus.org/blog/finance-what-is-green-finance/>

EnergySage. (n.d.). Dlaczego warto oszczędzać energię? Retrieved from <https://www.energysage.com/energy-efficiency/why-consume-energy/>

Uniwersytet Falmouth. (2020). 5 zasad zrównoważonego modelu biznesowego. Retrieved from <https://www.falmouth.ac.uk/news/5-principles-sustainable-business-model>

Green Business Bureau. (b.d.). Dlaczego zrównoważony rozwój jest ważny? Retrieved from <https://greenbusinessbureau.com/topics/sustainability-benefits-topics/why-is-sustainability-important/>

Indeed Career Guide. (n.d.). Zrównoważone przedsiębiorstwa: Przykłady i 10 wskazówek dotyczących sukcesu. Retrieved from <https://www.indeed.com/career-advice/career-development/sustainable-businesses-examples>

North Carolina Cooperative Extension Service. (n.d.). Before You Recycle, Choose to Reuse. Retrieved from <https://content.ces.ncsu.edu/before-you-recycle-choose-to-reuse>

SEFE Energy. (n.d.). Jak poprawić efektywność energetyczną firmy. Retrieved from <https://www.sefe-energy.co.uk/energy-guides/how-to-improve-your-business-energy-efficiency/>

SME Climate Hub. (b.d.). Historie sukcesu. Retrieved from <https://smeclimatehub.org/success-stories/>

The Nature Conservancy. (n.d.). Delaware: Osiem sposobów na zmniejszenie ilości odpadów. Retrieved from <https://www.nature.org/en-us/about-us/where-we-work/united-states/delaware/stories-in-delaware/delaware-eight-ways-to-reduce-waste/>

Amerykańska Agencja Ochrony Środowiska. (b.d.). Reducing and Reusing Basics. Retrieved from <https://www.epa.gov/recycle/reducing-and-reusing-basics#:~:text=Benefits%20of%20Reducing%20and%20Reusing,-Reduces%20greenhouse%20gas&text=Prevents%20pollution%20caused%20by%20reducing,the%20environment%20for%20future%20generations.>

Zero Waste. (b.d.). Dziesięciu największych influencerów Zero Waste na świecie. Retrieved from <https://www.zerowaste.com/blog/the-top-ten-zero-waste-influencers-in-the-world-today/>

